Jaargang 109. Vrijdag, 27 September 1850. No. 78.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

TWEEDE UITGAVE.

KORT VERSLAG
VAN HET
INWIJDINGSFEEST
VAN HET
NIEUWE AKADEMIEGEBOUW
te GRONINGEN.

TOEWIJDING.

Terwijl wij aan dit blad gaan zetten,
Is 't feest bij Gronings burgerij; —
Op, makkers,.... bloemen en rosetten!
Dat onze druk ook feestlijk zij.

Wij, die, helaas! zoo vaak berigten,
Wat naars en aakligs is geschied,
Wij, zouden we in 't versieren zwichten,
Nu dees courant slechts heuglijks biedt?

Neen, dat we op onze wijze ook toonen,
Hoe ons meê blij het harte slaat,
Nu daar voor Gronings Muzenzonen
Die nieuwe, trotsche tempel staat.

Schoon, heden is 't geen tijd tot dralen:
Flink, om ons blad een rand gezwierd!
En moog het dan alom verhalen,
Hoe Stad en Land thans jubel viert.

De Zetters en Drukkers der
Groninger Courant.

Eerste dag.
Woensdag, 25 *September*.

Nadat aan den heer mr. B. WICHERS, op Dingsdag namiddag, eene gelukwensching was gebragt, als nieuw benoemd curator der hoogeschool, — werd in onderscheidene kerken de voor de hoogeschool zoo belangrijke gebeurtenis gedacht.

In de Nieuwe kerk trad Prof. W. MUURLING op, en hield de Akademische leerrede. 't Behoeft geene vermelding, dat eene tallooze en belangstellende schare het gebouw vervulde en aan de lippen van den welsprekenden redenaar hing.

In de Synagoge der Isr. gemeente alhier werd Dingsdag avond l.l. de inwijding van het nieuwe Akademiegebouw godsdienstig gedacht. De prediker der gemeente, de heer S. J. VAN RONKEL, hield daarbij eene zeer gepaste leerrede, waarvan de tekstwoorden waren Ps. 127: 1. „*Zoo de Eeuwige het huis niet bouwt, te vergeefs vermoeijen zich de bouwlieden er aan.*"

Te 7 uur had de eerste bijeenkomst der oud-studenten in het lokaal *de Harmonie* plaats.

Zeer talrijk waren de oud-studenten van heinde en ver daar zamengevloeid, en geestdrift vervulde allen toen de voorzitter der commissie van reunie, mr. A. MODDERMAN, hen een hartelijk, studentikoos *Welkom!* had toegeroepen Te 9 uur werd hun aldaar door de tegenwoordige studenten der hoogeschool eene luisterrijke serenade gebragt, bij welke gelegenheid het korps voor 't eerst met de twee prachtig geborduurde banieren prijkte, aan 't zelve door eenige Groninger dames dezer dagen ten geschenke gegeven. De ontvangst was van weêrszijden hartelijk, en tot laat in den nacht bragten de honderden oud-studenten daar de hoogst aangename uren door, die alleen het wederzien na zoo vele jaren van scheiding kan schenken.

Heden, Woensdag morgen, was de stad reeds zeer vroeg in haren vollen feesttooi, en werd te 8 uur door 't losbranden van 't geschut, — waartoe zich duizenden op weg hadden begeven, om van dit voor hun geheel vreemd schouwspel van nabij getuige te zijn, — het luiden der klokken en het bespelen der carillon de aanvang van het feest den volke verkondigd.

Te 8½ uur verzamelden zich de Oud-Studenten met de tegenwoordig studerenden op het Stadshuis, en voorafgegaan door de Gecombineerde Commissie van de Stedelijke Regering, heeren Curatoren en Professoren der Hoogeschool, trokken gezamenlijke studenten, voorafgegaan door hunne vaandels en banieren van 1672, 1831 en 1850, in plegtigen optogt naar het thans in te wijden Akademiegebouw. Indrukwekkend was die optogt in allen opzigte! — En 't is onze pligt hier niet onvermeld te laten de plegtstatige orde, die daarbij plaats had ook van de zijde van Groningens ordelievende bevolking, daarin uitnemend ondersteund door de maatregelen onzer ijverige policie.

Op de pui van 't Akademiegebouw verzamelden zich de onderscheidene autoriteiten, waarna de heer Burgemeester VAN IMHOFF met eene zeer toegejuichte aanspraak het gebouw namens de stad overdroeg aan het Rijk, bij deze plegtigheid vertegenwoordigd door den heer Curator B. WICHERS, die daarop het woord opvatte en krachtig ook aantoonde hoe dit feest konde getuigen en getuigde van den geest, die Groningen bezielt, en van het hooge belang dat Groningen stelt in 't bezit van zijne Hoogeschool. Na afloop van deze plegtigheid begaf zich de trein, weder in denzelfden plegtstatigen optogt, naar de Martinikerk, alwaar de verdere plegtigheden der Inwijding zouden plaats hebben. Weldra was het ruime gebouw met de onderscheidene corporatiën en andere genoodigden, benevens zij die regtstreeks tot de feestviering in betrekking stonden, geheel gevuld en leverde zulks een allertreffendst gezigt op. Prof. J. H. PHILIPSE sprak, als de rector magnificus, onder wiens bestuur deze gewigtige gebeurtenis plaats vindt, de plegtige inwijdings-redevoering uit. Na hem trad de heer mr. H. A. SPANDAW op, en luisterde de plegtigheid door zijne krachtige verzen in hooge mate op. De voordragt van beide sprekers werd onderscheidene malen afgewisseld door de koorgezangen, uitgevoerd door een koor van dames en heeren (te zamen meer dan 90 in getal) en ondersteund door een zeer goed en sterk bezet orkest, een en ander onder leiding van den heer S. W. TRIP. Wij meenen niet te veel te zeggen, als wij aller erkentenis hier uitdrukken, dat de uitvoering dezer kooren zeer veel heeft toegebragt tot den luister van deze plegtigheid: eene uitvoering, die de wenschelijkheid deed uitkomen, dat men hier ter stede toch altijd zulk eene uitnemende zangvereeniging met dames mogt bezitten.

De plegtigheid in de Martini-kerk was te 2 uur geëindigd

's Namiddags ten 4 uur ving de luisterrijke gecostumeerde optogt der heeren studenten door de voornaamste straten der stad aan. Men stelle zich voor eene geheele stad met groen en loof, met bloemen festoen sierlijk getooid; met de nationale vlag daarboven wapperende uit schier ieder huis; met eene tallooze bevolking uit stad, gewest en naburige provinciën zamengevloeid om feest te vieren, — en men zal zich een flaauw denkbeeld kunnen vormen van het heerlijke gezigt dat onze schoone stad in die uren opleverde! Was 't nu de eerste maal, dat zoodanige optogt over dag plaats had, — het uitmuntende resultaat van die proefneming deed zien, hoe gelukkig zij was gekozen. Immers thans was ieder oneindig beter in staat, de juistheid, sierlijkheid en kostbaarheid der kostumes te kunnen bewonderen en op prijs stellen. — 's Avonds te 7 uur ving de tweede (en nu grootere) tournée door de stad aan, en ook nu was de aanblik uitmuntend, 't welk waarlijk niet te verwonderen is, als men bedenkt, dat bij het schelle licht der fakkels en het zachte licht der maan, door geheel de stad eene schitterende verlichting hare stralen over de groepen uitschoot! Schier geene straat, of de illuminatie, door de burgerij onderling tot stand gebragt en georganiseerd, was sierlijk en schitterend. — In één woord, de dag van Woensdag eindigde, zoo als hij begonnen was: de feestviering geheel en volkomen waardig.

Onder de vele voorzorgen door de stedelijke regering te dezer gelegenheid genomen, mag niet onvermeld worden gelaten, dat door haar een voldoend aantal roeibooten met behoorlijke bemanning waren gestationneerd in de diepen waarlangs de optogt van heeren studenten almede zoude plaats vinden, ten einde bij eventueel ongeluk dadelijk de noodige hulp te kunnen verleenen.

Intusschen had te 5 uur het diner plaats, dat in het concerthuis door de heeren curatoren en professoren was aangeboden aan de regering van stad en provincie en andere genoodigden.

Door het afsteken van talrijke vuurwerken werd deze feestdag bij uitnemendheid besloten, die door heerlijk schoon weder werd begunstigd, met uitzondering echter van het vallen van eene vrij felle regenbui tegen den aanvang der te houden maskerade door heeren studenten; welke onweersbui op dat oogenblik aller harten ter neder sloeg, doch die door het opvolgende vorige fraaije weder ook weldra op nieuw werden verblijd.

Wij kunnen niet voorbij eenige opschriften, die op de vele eerebogen en transparanten, welke op talrijke punten der stad werden aangetroffen, en waaronder vele en hoogst gepaste voorkwamen, op te nemen. Wij vermelden slechts de volgende, ontbrekende ons thans echter de tijd om de verklaring derzelve hierbij te omschrijven.

Bloei duurzaam d'eedle school op Gruno's grond geplant,
Dat voor de wijsheid steeds haar heilig outer brand',
En dring, tot heil van 't volk en zegen van het land,
Heur geurig reukwerk door zelfs tot het verste strand.

Der Hoogeschool gewijd,
Uit dankerkentenis,
Voor 't geen zij eertijds was
En later werd en is.

De bloei der Hoogeschool,
Tot heil der Maatschappij,
Blijft steeds de wensch en beê
Van Gruno's burgerij.

Prins MAURITS' schim zet luister bij
Aan 't feest van Gruno's burgerij.

Nog schooner feest rijst eens, blijft ons vereenigd pogen
De welvaart en den roem der Hunze-stad verhoogen.

Wijsheids tempel! sier deez' grond,
Sprei beschaving in het rond.

Wie zich verheugt in Gruno's roem,
Versiert een' boog met groen en bloem.

MINERV', die moed in 't harte stort,
Zoo MAVORS zich ten strijde gordt,
Wordt in haar' nood beschermd, gespaard
Door MAVORS dapper heldenzwaard;
Leev' MARS vereend dan met MINERV';
Wat ook, wie ook het leven derv'.

Voedt elk in Nederland denzelfden wensch als wij,
Dan bloeit de Hoogeschool en ook de drukkerij.

Juicht ieder bij het nieuw gesticht gebouw,
De gieter juicht met hem en zweert hem eeuwig trouw,
Wanneer hij 't pogen van onze Akademie schraagt,
En hem zijn' vijand acht, die haren roem belaagt.

Dat t'alziend oog haar blijv' bewaren,
Zij in ons midden blijv' bestaan,
Trots alle onheil of gevaren,
Van welken aard; dat nimmer taan
Het Licht, dat zij alom verspreidt
Tot heil voor tijd en eeuwigheid.

De geest der duisternis bedreig' geleerdheids licht,
MINERV' beschermt de school in Gruno's vest gesticht.

Tweede Dag.
Donderdag, 26 *September*.

Even als den vorigen dag, liet zich ook heden morgen weder het carillon hooren en wapperden weder de vlaggen in onverminderden aantale.

Te 9 uur verzamelden zich een zeer groot getal feestgenooten en ook eene menigte dames, om de openlijke les van de *Gymnastische Inrigting* mede bij te wonen. Een zeer aanzienlijk getal leerlingen gaf uitstekende proeven van *bekwaamheid*, *moed*, *beleid*, *volharding* en *ijver* in het doen van eene reeks van oefeningen, die zeer ordelijk van het gemakkelijke tot het moeijelijke opklommen en onderscheidene malen door de toeschouwers met herhaald gejuich werden begroet. De bekwame hoofdonderwijzer N. RIJKENS oogstte den warmsten dank in van allen, die deze waarlijk uitmuntende inrigting van het Departement Groningen der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, bezochten. Jammer dat het getal toeschouwers te groot was, om de uitmuntende oefeningen in den wapenhandel naauwkeurig te zien. De opwekkende en vrolijke les werd door het uitvoeren van eene menigte muzijkstukken opgeluisterd.

Te 10 uur had de keuring der paarden voor de harddraverij plaats.

Te 11 uur ving in de groote gehoorzaal der akademie de plegtigheid aan van 't overreiken der diplomata aan de honoris causa benoemde doctores. Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT hield eene rede in het latijn, — de eerste plegtige actus die er in het nieuwe gebouw plaats vindt. Van deze plegtigheid zullen wij nader verslag geven.

Gelijk te voorzien was, is de heden gehouden harddraverij allerluisterrijkst geweest. Het buitengewoon aantal van 28 paarden, meest allen beroemde harddravers uit deze provincie en uit het naburige Vriesland, was tot mededinging naar de kostbare prijzen aangegeven Eene eigenaardigheid van dezelve was het, dat hierbij, behalve een prijs, *twee* premiën waren uitgeloofd; een kans derhalve te meer voor de mededingers, en geen wonder dan ook, dat er zulk een groot aantal paarden was aangegeven. De prijs bestond in een *briljant zilveren theeservies met dito fraai bewerkt blad*, de eerste premie in een *paar briljante zilveren vruchtschalen* en de tweede premie in *een' fraaijen zilveren tabakspot met dito komfoor*; alle welke stukken de werkplaatsen van de vervaardigers eer aandoen. De prijs werd gewonnen door het zwart langstaart merriepaard, genoemd *Diana*, toebehoorende aan den heer W. G. KONING, van Sint Jacobi Parochie, bereden door den zeventienjarigen pikeur S. S. DE BILT; — de eerste premie werd behaald door het bruin langstaart merriepaard, genoemd het *Haasje*, van den heer M. D. ANNEMA, van Ried, bereden door den pikeur H. WIJBENGA; — de tweede premie viel ten deel aan het zwart langstaart ruinpaard van den heer H. J. BOERREMA, van Uskwert, bereden door den pikeur M. NANNINGA.

De prijzen werden aan de overwinnaars met eene gepaste toespraak overhandigd door den heer G. VAN CALCAR, *Jr*.

Heerlijk weder begunstigde ook weder dit volksvermaak, dat voorts door fraaije muzijk werd opgeluisterd.

Ten slotte vermelden wij, dat de onderscheidene openbare inrigtingen te dezer stede, die gedurende deze feestdagen open staan, door tallooze personen worden bezocht. 't Spreekt van zelf, dat in de eerste plaats het Akademiegebouw door de ontelbare vreemdelingen van den morgen tot den avond als 't ware wordt belegerd en in oogenschouw genomen.

Eindelijk behoort niet onvermeld te worden gelaten, hoe het carillon van den St. Maartenstoren zich den geheelen dag liet hooren, en niet weinig bijdroeg om de menigte, die, bij heerlijk weder en opgeruimd gemoed, markten en straten letterlijk vervulde, in vrolijke stemming te houden en op te wekken.

Terwijl wij dit schrijven is het feestelijk diner der oud-studenten, in de daarvoor gebouwde en uitnemend ingerigte zaal van WIERSEMA, buiten de Heerepoort, aangevangen. Wij waren in de gelegenheid de zaal te bezigtigen vóór den aanvang van den maaltijd en moeten bekennen, dat alles er regt feestelijk en sierlijk uitzag en tot deelneming uitlokte! Wij hopen in ons volgend nommer ook op dezen feestmaaltijd terug te komen.

Ook maakt men zich op dezen oogenblik gereed tot het verlichten van de Groote Markt en den sierlijken tempel op de Vischmarkt, welke verlichting van wege de ingezetenen plaats vindt. Als wij in aanmerking nemen hoe heerlijk gisteren avond de illuminatie voldeed vooral op die beide markten, dan mogen wij veilig voorspellen, dat de verlichting van heden avond op die zelfde pleinen een niet minder schitterend gezigt zal opleveren. De nu weder zoo heldere lucht belooft, dat onze voorspelling vervuld zal worden.

Op dit oogenblik zijn de anders ruime zalen van de Societeit *de Harmonie* reeds geheel gevuld met bezoekers, waaronder eene aanzienlijke damesrei, om den avond onder muzijk en vriendenkout door te brengen; ofschoon de muzijk er eerst te 8½ uur zal aanvangen, waren te 6 uur reeds de meeste plaatsen bezet of ingenomen.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 24 Julij.

Aan de *Javasche Couranten* van den 26sten Junij tot heden, ontleenen wij de volgende berigten:

Van Amboina schrijft men den 18den Mei, dat de ziektegesteldheid aldaar weder tot het voor dat eiland normale standpunt is teruggekeerd. Na den regentijd, die in de eerste dagen van Mei ophield, werd die gunstige ommekeer waargenomen. Sedert den 10den April l.l., hadden bij de Europeanen in het hospitaal, ten gevolge der epidemie geene sterfgevallen meer plaats gevonden.

— In de distrikten Rengel en Remkes, afdeeling Toeban, residentie Rembang, heerschte sterfte onder het hoornvee. Gedurende 8 dagen tijds waren in eerstgenoemd distrikt 147 en in het tweede 61 stuks bezweken.

Ook in de afdeeling Badjonegoro heeft de ziekte zich geopenbaard, die reeds 680 stuks vee deed sterven. De veearts *T. J. Rijkzen* doet onderzoek naar deze ramp en er zonden de noodige maatregelen worden genomen, ten einde zoo mogelijk de ziekte te stuiten.

DUITSCHLAND.

HANNOVER, 21 September.

Blijkens eene heden afgekondigde bekendmaking der policie, zijn reeds 36 personen, wegens deelneming aan de ongeregeldheden tijdens het verblijf van den generaal *Haynau* hier ter stede, tot tamelijk strenge straffen verwezen. De burgerwacht, policie-agenten en gendarmes zijn bij dat tumult in meerdere of mindere mate door steenworpen gekwetst geworden.

BERLIJN, 22 September.

In deze hoofdstad heerscht de grootste verwarring; niet alleen staat *Radowitz*, die geene portefeuille heeft, boven de ministers, maar zelfs zijn deze oneenig onder elkander over de gewigtigste vragen, o. a. over de drukpers, over welke *Manteuffel* een vrijzinnig ontwerp van wet gereed gemaakt heeft, dat in *v. d. Heidt* en den justitieminister *Simons* hardnekkige tegenstrevers ontmoet. Dat de protectionist *v. d. Heidt* zijn onliberaal stelsel tot de drukpers uitstrekte, had *Manteuffel* gehinderd, en nu wil deze de drukpers van hare klaisters bevrijden.

KEULEN, 23 September.

De vermoorde Grieksche minister van eeredienst *Corfiotakis* is, den 10den dezer, te Athene plegtig begraven. De moordenaar is gevat; hij was eerst kort te voren te Athene gekomen, en was in geene de minste betrekking met den minister geweest. Hij schijnt een werktuig van andere personen geweest te zijn. De Koningin, die als Regentes gedurende Koning *Otto's* verblijf in Duitschland de regering waarneemt, heeft besloten, ten opzigte dezer misdaad de wet in volle strengheid toe te passen.

— *Haynau* heeft van den Keizer van Rusland het Grootkruis der St. Anna-Orde 1ste kl. ontvangen.

KASSEL, 24 September.

In de laatste dagen is de staat van zaken in het Keurvorstendom Hessen weinig veranderd.

De keurvorst van Hessen bevindt zich voortdurend te Wilhelmbad, waar hij nog geruimen tijd denkt te verblijven, en waar ook voor de ministers en de hoogste ambtenaren woningen worden gereed gemaakt. Welke de verdere plannen zijn van de regering, wordt wel door sommigen gegist, maar is geenszins zeker. Zooveel alleen mag men als ontwijfelbaar aannemen, dat op het verzoek om hulp bij den Bondsdag, nog geen toestemmend antwoord is ontvangen.

Daar intusschen de belastingen in het geheel niet of zeer slecht worden opgebragt en dus de ambtenaren gevaar loopen dat hunne traktementen niet verder zullen worden uitbetaald, zoo worden er reeds op onderscheidene plaatsen inschrijvingen geopend om die beambten bij te staan.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 22 September.

In Fransche dagbladen is verzekerd, dat onze Regering, op ernstig aandringen der Russische, Oostenrijksche en Pruissische, eindelijk zich bereid verklaard heeft om maatregelen van voorzorg en bedwang te nemen tegen de thans hier te lande zich ophoudende uitgewekenen, die om politieke redenen uit hun land gevlugt zijn. Dit berigt is ongegrond. „Men kan elders — zegt de *Times* — maar niet begrijpen, dat de aanwezigheid hier te lande van belhamels van al de revolutien des Vastelands, noch voor ons noch voor andere landen gevaarlijk is." Dat zulks echter werkelijk het geval is, betoogt de *Times* verder.

— De *Mark-Lane Express*, een Londensch blad voor den graanhandel, zegt bij proefondervinding te weten, dat als een middel tegen het verspreiden der aardappelziekte met vrucht kan gebezigd worden het berooken van het loof dezer aardvrucht met zwavel. Die zwaveldamp kan door middel van eene lange buis onder de stengels worden aangebragt. Het is ligt te beproeven.

— Het door brand vernielde magazijn der firma *Allnutt* was een der fraaiste en uitgestrektste gebouwen dezer stad. Vroeger had het tot hôtel voor sommige vreemde gezanten gediend. In de lengte telde het 100 vensters en in de breedte 40, en was zes verdiepingen hoog, welke meerendeels aan graanhandelaars verhuurd en met derzelver korenvoorraad gevuld waren. De belendende gebouwen van de firma *Hayter* en *Howell* waren 190 voeten lang en 80 voeten breed. Dat alles stond op één oogenblik in vlam. De koepel van de nabij staande korenbeurs is door het vuur geheel vernield. De schade is allerontzaggelijkst, maar alles was verzekerd. De firma *Allnuts* is, in weerwil dezer ramp, hare zaken blijven voortzetten; de heeren *Hayter* en *Howell* hebben aangekondigd, dat zij de hunne binnen een paar dagen weder voor goed zullen hervatten.

— Indien men de uit alle oorden der Amerik. Unie te New-York ontvangen berigten mag gelooven, zal de oogst van dit jaar de rijkste zijn, die immer daar is binnengehaald. In 1848, een jaar dat zoo opmerkelijk was, wegens den overvloed van graan, heeft men in de Vereen Staten 126 millioen schepels tarwe en 538 millioen schepels mais gewonnen; terwijl men in dit jaar ten minste 200 millioen schepels tarwe en 700 millioen schepels mais zal hebben, waarvan eene vermindering in de prijzen der granen en mitsdien van alle eerste levensbehoeften het onmisbaar gevolg moet wezen.

— Aangaande de expeditie van het Engelsche stoomschip *Reynard*, naar Peking, verneemt men de volgende bijzonderheden: Op den 17den Julij kwam het stoomvaartuig te Hongkong terug, zonder dat het vooralsnog blijkt, dat de zending met het gewenschte gevolg is bekroond geworden. De rivier, waaraan Peking gelegen is, niet hoog kunnende opvaren, wegens ondiepte, ging het voor anker liggen, als wanneer de Chinesche autoriteiten aan boord kwamen en vervolgens de Britsche officieren zich aan wal begaven, alwaar zij onder eene prachtige tent werden ontvangen. Nadat aan de mandarijnen een brief van het Engelsche gouvernement was overhandigd, werd geantwoord, dat de verdere onderhandeling moest worden gevoerd met den keizerl. commissaris te Canton, tot welk einde reeds instructiën aan dien ambtenaar waren gezonden. Daarop keerde het stoomschip als het ware onverrigter zake terug.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 September.

Het comité van de partij der legitimisten, waarvan de heer *Berryer*, de beroemde legitimistische redenaar, voorzitter is, heeft eene circulaire uitgevaardigd en door geheel het land verspreid, waarin omtrent hetgeen te Wiesbaden, bij de zamenkomst van den graaf van *Chambord* (den pretendent naar de Fransche kroon) met de voornaamste legitimisten, besloten is, het volgende wordt medegedeeld:

„De graaf heeft het denkbeeld van een *beroep op het volk*, ten einde het Fransche volk zelf over zijn' regeringsvorm beslissen zou, geheel verworpen, als in strijd met het groote nationale beginsel der monarchale erfelijkheid. Hij verwerpt elk voorstel van dergelijke strekking, hetwelk afbreuk zou doen aan de *bestendigheid*, die het kenmerkende is van ons beginsel en waardoor hetzelve het eenige middel is om Frankrijk eindelijk van de revolutionaire schokken te redden.

„De graaf heeft zich de algemeene leiding van de staatkunde zijner partij geheel voorbehouden; als zijne lasthebbers heeft hij aangewezen den hertog *van Levis*, den generaal *de Saint Priest*, den heer *Berryer*, den markies *de Pastoret* en den hertog *Descars*; geen enkelen persoon erkent hij als vertegenwoordiger zijner staatkunde."

(De taal, die men den graaf *Chambord* doet spreken, is zoo, als men die voor een paar eeuwen niet anders zou verwachten. De pretendent gewaagt er in van zijne regten, gelijk *Lodewijk XIV* het in zijn paleis van Versailles zou gedaan hebben, — en van Frankrijk, gelijk een landeigenaar van zijn veld zou doen. Men zou volgens die woorden moeten gelooven, dat de prins geheel vreemd is gebleven aan den vooruitgang der denkbeelden, die sinds 1789 den geest van Frankrijk geheel hebben gewijzigd.)

NEDERLAND.

AMSTERDAM, 24 September.

Er schijnt bij de regering plan te bestaan tot intrekking van het Koninklijk besluit van den 31sten Julij 1825, betreffende de uitoefening van het beroep van landmeter, na examen te hebben gepasseerd. Dit voornemen moet in verband staan met de tegenwoordige mindere werkzaamheden van de landmeters bij het kadaster, ten gevolge der eindregeling van dat kadaster enz., en daarmede minder vereischt wordende bezigheden.

DELFT, 23 September.

Op Zaturdag den 21sten dezer werd de akademie alhier vereerd met een bezoek van Z. Exc. den minister van binnenl. zaken, die, na de geheele inrigting bezocht, en in enkele lokalen, waar lessen gegeven werden, vertoefd te hebben, den heer burgemeester heeft ontvangen, zoo mede de heeren docenten en de leden van den senaat, en te 4 uur weder naar 's Gravenhage vertrokken is, blijkbaar zeer tevreden met deze eerste kennismaking, die zeker de belangstelling van Z. Exc. zal bevorderd hebben voor eene inrigting, welke zoo geheel ten doel heeft om te voorzien in de behoeften van den tegenwoordigen tijd.

UTRECHT, 23 September.

Bij het examen tot verkrijging van den eersten akademischen graad, dezer dagen te Brugge, in België gehouden, is die graad ook verleend aan den heer *Fule*, die, zonder armen geboren, met den regtervoet schreef, op het bord lijnen trok en sommen uitrekende, krijt en spons *handig* gebruikte. (*Ned.*)

HELDER, 21 September.

Heden is alhier aangekomen Z. Exc. de nieuw benoemde gouverneur-generaal der Nederl. Oost-Indische bezittingen, de heer *Bruce*, komende van Zwolle. Na een bezoek te hebben afgelegd aan boord van Zr. Ms. korvet *Sumatra*, is Z. Exc. dadelijk naar Zwolle per scheepsgelegenheid geretourneerd. Zoodra de *Sumatra* gereed is, zal de nieuw benoemde gouverneur-generaal naar Oost-Indië vertrekken.

ASSEN, 24 September.

Gisteren morgen zijn de stembussen voor de verkiezing van leden der Prov. Staten geopend.

Op één stembriefje las men:

Och waren alle boeren wijs,
En kozen daarbij wèl,
Ons Drenthe ware een paradijs
Nu is het meest een hel.

— Bij besluit van den 13den Sept. ll. heeft Z. M. *goedgekeurd* de *ontwerpacte van oprigting der Drentsche kanaal-maatschappij.* Dienvolgens mag men binnen kort verwachten de benoeming van het bestuur derzelve door de deelgenooten en het uitschrijven der eerste storting à 20 procent van het ingeschreven kapitaal, waarna met de uitvoering der werken een aanvang kan worden gemaakt. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 26 September.

In de vergadering van de Provinciale Staten van l.l. Dingsdag den 24sten September werd aan de orde gesteld de benoeming van 2 leden voor de 1ste Kamer der Staten Generaal. Stemopnemers waren de heeren VAN ITTERSUM, BINDERVOET, VOS en MEIHUIZEN. Bij de verkiezing van het eerste lid kreeg de heer HAJO JANS MEIJER, van den Stads Polder, na twee stemmingen, de volstrekte meerderheid van 26 stemmen en werd dienvolgens als zoodanig geproclameerd. Tot tweede lid werd benoemd de heer mr. JOHAN DE SITTER, van Groningen, met 23 stemmen. De heer ENGELKENS had bij de verkiezing van het eerste lid 11, bij die van het tweede 19 stemmen op zich vereenigd.

De commissaris stelt voor, in de eerstvolgende vergadering op Zaturdag aanstaande, na afloop der stemming van leden van Gedeputeerde Staten, aan de orde te stellen de verkiezing van het lid, bedoeld bij art. 89 van de wet, regelende de magt der prov. staten.

Bij monde van den griffier wordt hierop mededeeling gedaan van de volgende voordragten van Gedeputeerde Staten:

1) Rakende het reglement op het Tienkarspelen Zijlvest, welke stukken in handen gesteld worden van de heeren MODDERMAN, ADDENS, VAN DER TUUK, DIEPHUIS en ZIJLKER, om de vergadering te dienen tot consideratie en advies.

2) Nopens aanleg en plan van een kunstweg van Winschoten naar de Moorrijge en de toemaking en vernieuwing der Winschoterklap. Deze voordragt met bijgevoegde stukken wordt in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren R. DE SITTER, HEBBES, KUIPER, VAN ITTERSUM en DE HAAN, ten fine als boven.

3) Betreffende het onderhoud van de Winschoter Hoogebrug. Wordt in handen van dezelfde commissie gesteld.

4) Omtrent den aanleg van een weg ter verbinding van Hunzego en Westerkwartier. De tot onderzoek hiervan benoemde commissie bestaat uit de heeren VAN ROIJEN, WIERDA, CREMERS, AALFS en REINDERS.

5) Over eene verleening van eene provinciale subsidie tot kosten van aanleg van een kunstweg van Winschoten naar de Hannoversche grenzen. De hiervoor benoemde commissie bestaat uit de heeren HOMAN, R. DE SITTER, ROEMELING, BORST en SCHILTHUIS.

Hierop wordt eene commissie benoemd, bestaande uit de volgende heeren: QUINTUS, DE HAAN, KONING, DIJKHUIS, LOHMAN, R. DE SITTER en den griffier, in wier handen de volgende stukken gesteld worden, ten einde de vergadering te dienen van consideratie en advies:

1) Eene voordragt van Gedeputeerde Staten, omtrent het verleenen van eene provinciale subsidie tot kosten van aanleg van een grindweg van af Finsterwolde tot aan den grindweg van Winschoten naar de Hannoversche grenzen.

2) Eene missive van de commissie van landbouw, inhoudende verslag van het gebruik, dat zij ten nutte van den landbouw, gemaakt heeft van de 1000 guldens over de jaren 1848—1850 haar uit de provinciale kas toegestaan, daarbij die gelden ook over volgende jaren ter bevordering van den landbouw verzoekende.

3) Eene voordragt van gedeputeerde staten, rakende het doen van uitgaven uit het fonds van den landbouw.

4) Eene missive van de commissie over de kweekschool voor schoolonderwijzers te Groningen, continuatie verzoekende van de aan die school uit de provinciale fondsen toegelegde subsidie van *f* 300, tevens verslag doende van het gebruik, hetwelk zij van de aan die school verleende subsidie over 1849 gemaakt heeft.

5) Eene voordragt van Gedeputeerde Staten betrekkelijk het verleenen van eene subsidie van *f* 300 aan de kweekschool van schoolonderwijzers te Groningen.

6) Dito nopens het toeleggen eener tegemoetkoming aan den veearts J. EDENS, te Appingedam.

7) Dito dito aan den veearts H. KAPPELHOF, te Loppersum.

8) Dito dito betreffende eene toelage aan den gewezen sluismeester van de groote spilsluizen te Groningen, H. KRANS.

Verder wordt door den griffier voorgelezen:

Missive van den burgemeester der gemeente Ten Boer, kennis gevende, dat de ondernemers van den aan te leggen kunstweg te Garmerwolde geen gebruik kunnen maken van het hun toegezegde provinciaal subsidie voor den aanleg van dien weg. Voor notificatie aangenomen.

Voordragt van de Gedeputeerde Staten, betreffende een verzoek van de gemeente van Oldekerk, tot het verlengen der bepuining van den Faaner weg. In handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren HOMAN, BINDERVOET en W. DE SITTER.

Missive van de commissie voor de keuring van dekhengsten, inzendende rekening en verantwoording der door die commissie in 1849 uitgegeven gelden, en 2) een rapport van hetgeen door haar ten aanzien der paardenfokkerij in deze provincie is verrigt. In handen gesteld van de heeren QUINTUS, DE WAARD en WAALKENS.

Voordragt van de Gedeputeerde Staten, betreffende het brengen van wijzigingen in het door de Provinciale Staten gearresteerd reglement ter bevordering der koepokinënting. In handen gesteld van de heeren MODDERMAN, DIEPHUIS en WIERTSEMA.

Voordragt van de Ged. Staten rakende het concept van een door de schoolcommissie dezer provincie ingezonden huishoudelijk schoolreglement. In handen gesteld van de heeren DE HAAN, BECKERING, LAND, KONING en TRIP.

Mededeeling van Ged. Staten, houdende verslag van de gedane ploegingen in de binnen- en buiten-Aa, in 1849 en 1850 gedaan. Wordt ter griffie gedeponeerd, ter inzage der leden.

Mededeeling van Ged. Staten, geleidende het verslag wegens gedane ploegingen in het Reitdiep, in 1849 en 1850 gedaan. Ter griffie gedeponeerd.

Voordragt van Ged. Staten, wegens de verbetering van het Reitdiep ten behoeve van de scheepvaart.

Adres van H. J. GEERLIGS, betreffende de indijking der Lauwerzee. Deze beide laatsten worden in handen gesteld van de heeren SCHILTHUIS, VAN ROIJEN en MESDAG.

Voordragt van Ged. Staten, ter geleide van twee conceptreglementen, behelzende bepalingen op het dijksbestuur en wateringen in het karspel Blijham. In handen gesteld van de heeren KONING, VAN DER TUUK en ADDENS.

Voordragt van Ged. Staten, ten geleide van het door de directie van het Schouwerzijlvest ingezonden concept-reglement, betrekkelijk de herziening der bestaande schotregisters.

Voordragt van Ged. Staten, rakende de voorgestelde verandering in het reglement voor de wateren van het dijkregt van Hooge en Lage Paddepoel.

Beide laatste voordragten worden in handen gesteld van de heeren DE HAAN, CREMERS en AALFS.

Missive van Z. Exc. den minister van binnenl. zaken, omtrent de aan de heeren VAN HOLTHE TOT ECHTEN c. s. verleende concessie ter uitvoering van een gedeelte der vroeger ontworpene Drentsche kanalisatie.

Missive van Z. Exc. den minister van binnenl. zaken, inzendende eenige exemplaren van Z. M. besluit, d.d. 12 Maart 1850, houdende magtiging op hem minister, om aan de heeren VAN HOLTHE TOT ECHTEN c. s. concessie te verleenen ter verbetering van de Hoogeveenster vaart, enz.

Extract uit het register der resolutiën van den minister van financiën, houdende kennisgeving, dat, overeenkomstig de wet op het zegel, de stukken betrekkelijk het verleenen van schadeloosstelling wegens gedood of gestorven vee van het regt van zegel zijn vrijgesteld.

De drie laatstgenoemden worden voor notificatie aangenomen. — Hierop wordt de vergadering door den president gesloten, nadat de eerstvolgende bepaald was op Zaturdag voormiddag te 11 uur.

— Dingsdag l.l. is in een der apartementen van het provinciehuis alhier, onder nadere approbatie, aanbesteed: 1) *Het doen van eenige herstellingen aan de rijkswerken langs het Reitdiep en eenige verdere werken*, welk werk is aangenomen door H. WIERENGA, wonende in het Noordhorner Tolhuis, voor *f* 2145; en 2) *Het doen van eenige herstellingen aan de klapbrug te* Oude Zijl, *over de rivier de Binnen-Aa*, *bij de* Nieuwe Schans, hetwelk is aangenomen door F. G. VAN BALEN, aannemer, wonende te Oude Zijl, voor de som van *f* 1180.

— Maandag l.l. tusschen 7 en 8 uren is het zoontje van RITZE RENZE POSTEMA, oud 14 jaren, van het paard gevallen, dat hij bereed van eene schuit, varende van Groningen op Stroobos, waardoor hij drie erge hoofdwonden heeft bekomen. Door spoedige hulp bevindt het knaapje zich op heden redelijk wel.

— Door burgemeester en assessoren der gemeente *Beerta* is Zaturdag laatstleden, in het gemeentehuis aldaar, onder nadere approbatie aanbesteed: '*Het aanleggen van de aardenbaan en daarover het begrinden van een gedeelte van den ouden dijk, over eene lengte van* 1023 *ellen, met bijlevering der materialen*; — dit werk is aangenomen door E. C. HOVEN, aannemer, wonende te Oude Zijl, voor *f* 2875.

— Bij JAN KLOOTSMA, landgebruiker aan den Graauwen dijk onder Schildwolde, had men verleden Maandag de onvoorzigtigheid, om tot het koken van varkensmesting, stroo te bezigen, en zulks niet op den gewonen haard, maar tegen een' muur in de schuur. De vonken zich aan de onder de pannen gelegen dokken mededeelende, vatteden deze vuur, hetwelk zich alras grootendeels bijlangs de uitgestrektheid van de eene zijde der schuur uitbreidde; echter door de tegenwoordigheid van geest en nog even tijdige en wèlslagende aanwending van krachtige middelen door de huisgenooten, in zijne beginselen gestuit werd; dat bij mislukking, de onvermijdelijke afbranding der schuur, met het daarin aanwezige graan, hooi enz. had moeten ten gevolge hebben.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

NOORDBROEK, 24 September.

De door heeren kerkvoogden dezer gemeente aangeschafte brandpomp is hier door de ingezetenen natuurlijk met genoegen ontvangen, omdat er zeker niet ligt te veel doelmatige brandbluschmiddelen in eene digt bebouwde plaats kunnen aanwezig zijn, en hier behoefte bestond aan eene tweede goede brandpomp. Deze schijnt goed te zijn, maar of zij den lof verdient, welke haar [in een Ingezonden berigt] in de Courant van den 20sten Sept. j.l. wordt toegezwaaid, zal eerst dan blijken, wanneer ze bij een' brand is gebruikt.

Goede wijn behoeft geen krans.

De *Indiër* deelt o. a. de volgende berigten mede:

Eenigen tijd geleden, deelden wij mede, dat Z. K. H. Prins HENDRIK het voorbeeld wilde geven aan Nederland, om Nederlandsche industrie en kapitalen in den Indischen archipel aan te wenden, en dat daarom door Z. K. H. eene concessie was gevraagd tot het openen van tinmijnen op Billiton, een eiland, waarvan tot dusverre geen de minste partij is getrokken. Ofschoon de minister van Koloniën, nu negen maanden geleden, die aanvrage met de meeste belangstelling ontving, en zich zeer genegen betoonde, om aan de partikuliere industrie eenen ruimen werkkring in Nederlandsch Indië te openen, was er echter nog geene gunstige dispositie op gevallen. Thans vernemen wij, dat de minister daaromtrent eerstdaags een voorstel aan den Koning zal doen. Wij hopen dat deze gewigtige aangelegenheid spoedig geregeld zal worden, en het voorbeeld van Prins HENDRIK eenen gewenschten indruk zal maken en door velen onzer kapitalisten zal gevolgd worden.

— Wij vernemen van eene geloofwaardige zijde, dat de Nederlandsche handelmaatschappij genegen is, om de tinmijnen van Banka, op billijke voorwaarden van het Nederlandsche gouvernement te pachten voor een aantal jaren. Reeds moeten voorstellen en aanbiedingen zijn gedaan, in den geest als door de meerderheid der commissie is voorgesteld, die voor eenigen tijd benoemd is, om den minister voor te lichten, in hoe verre het wenschelijk is, om de mijnen van Nederlandsch Indië over te geven aan de partikuliere industrie.

— Nadat wij de geldverspilling, die ten opzigte van den heer G. L. BAUD plaats heeft, hadden vermeld, zijn ons nog vele dergelijke misbruiken medegedeeld. Een daarvan is vooral in 't oog loopend. De heer LANS heeft eenige jaren in de West-Indiën als ambtenaar gediend. Na in het vaderland langen tijd verlof te hebben gehad, ging hij in 1845 of 1846 naar de West-Indiën terug als „inspecteur der cultures," eene nieuwe, daar nog onbekende betrekking, op een traktement van *f* 12,000 's jaars. Hij zou daar eene nieuwe methode om suiker te maken, invoeren. De zaak mislukte. Na verloop van anderhalf jaar keerde de heer LANS onverrigter zake terug, en ontving een wachtgeld of verlof-traktement van *f* 6000 's jaars. De arme Surinaamsche kas betaalt die som nog altoos uit.

De boekhandelaars BELINFANTE te 's Hage hebben het prospectus verspreid van de uitgave eener *Geschiedenis van de opkomst, zamenstelling en bloei der Nederl. Oostindische Compagnie*, door mr. P. VAN DAM, *advokaat dier Compagnie* (tijdvak 1595—1701). Deze arbeid, die 7 folio deelen schijnt beslaat, is, bij het doen van nasporingen, door den heer luitenant ter zee M. H. JANSEN, in het archief van Koloniën gevonden, en zal nu door zijne zorg aan het licht worden gebragt, bijaldien zijn plan genoegzame deelneming vindt. VAN DAM heeft in dit werk, zamengesteld ingevolge resolutie der vertegenwoordigers van de O I. Compagnie, in dato den 9den Julij 1693, en hun, bij brief van den 10den Maart 1701, geheel voltooid opgedragen, de geheele geschiedenis dier Compagnie, en van alles wat met haar in verband staat, van den aanvang af tot op gemeld tijdstip, uit echte bronnen en met de meeste naauwkeurigheid en onpartijdigheid behandeld, waartoe eene 41-jarige dienst bij de Compagnie, eerst als bewindhebber en daarna mede als haar advokaat, hem gelegenheid en bevoegdheid schonk.

Van de Dedemsvaart zijn in den jare 1849 afgevaren [illegible] vaartuigen, bevattende 259,904 tonnen scheepsruimte, en inhoudende 21,886 roeden sponturf en 10,114½ dagwerken steekturf.

Hoe in Australië Bevolking en Beschaving met reuzenschreden vooruit gaan.

Voor 13 jaren, den 28sten Dec. 1836, werd Zuid-Australië plegtig voor eene Britsche provincie op Nieuw-Holland verklaard. De geheele bevolking, omtrent 200 personen, woonde de handeling op de vlakte van Glenelg bij. De rijkdom der 200 Europeanen bestond in twee paarden, twee muildieren en eene koe, en nu bouwen 52,000 Engelschen meer dan een millioen acres land, en voeren jaarlijks voor 800,000 p. st. aan koren, wol, koper, zilver, lood en gom uit. Voor even zoo veel wordt aan Britsche manufaktuurwaren ingevoerd. De toevoer van vreemdelingen wordt dagelijks meer aanzienlijk. Men telde in ééne week van Januarij in dit jaar meer dan 700. Men is in het aangenaamst klimaat, in de gezondste lucht en in den overvloed van alles, wat het leven aange-

...kan maken. De haven van Adelaïde is steeds vol ...pen en de handel is sedert de ontdekking van het goud ...Californië aanmerkelijk toegenomen, zoodat er in de eerste ...maanden van dit jaar reeds 40 schepen uit Californië aangekomen en 40 naar San Francisco uitgezeild zijn. — Den ...Jan. 1840 kwamen de eerste Europesche landverhuizers ...de haven San Nicolas op Nieuw-Zeeland aan, en nu bloeijen hier reeds eenige steden, worden er reeds 12 dagbladen in het Engelsch en één in het Nieuw-Zeelandsch uitgegeven. ...olen zijn overal opgerigt, en Wellington, eene der hoofdsteden der kolonie, heeft zijn tooneel, zijne letterkundige ...enz. zoo goed, als eene stad van Oud-Engeland.

LAATSTE BERIGTEN.

GRONINGEN, 26 September; 's avonds.

Men verzoekt ons te berigten, dat de zaal van WIERSEMA, buiten de Heerepoort, na afloop van het feest en wel Zondag aanstaande, 's namiddags van 3 tot 5 uur, voor de geheele schooljeugd ter bezigtiging zal worden gesteld.

Hun, die de tegenwoordige feestdagen in deze stad doorgebragt hebben, en zich in het vervolg deze aangename ...wenschen voor den geest terug te brengen, kunnen wij het werkje, dat daarover handelt en ook de afbeeldingen geeft van de beide Akademiegebouwen en uitgegeven is bij den boekh. P. VAN ZWEEDEN alhier, ten volle aanbevelen. Het verdient in ieders hand te zijn, waartoe ...wis ook de zeer billijke prijs ruimschoots kan bijdragen. (Zie de *Advertentie.*)

's GRAVENHAGE, 25 September. Bij het departement van binnenl. zaken is thans wederom gevestigd eene afdeeling voor zaken van de nijverheid en den landbouw. Aan het hoofd der afdeeling is geplaatst de heer STARINGH, die laatstelijk referendaris bij het departement benoemd is.

AMSTERDAM, 25 September. Sedert een paar dagen zijn ..., zoowel ter dezer stede als te 's Hage, geruchten in omloop van een tekort, dat in de shatkist zou ontstaan, en ...ervan, bij de aanstaande hervatting van de werkzaamheden der Kamers, zou blijken. Wij hebben te dien aanzien ...igten ingewonnen, die ons in staat stellen te verzekeren, ...dit gerucht ten eenenmale is *ongegrond*. (*H.B.*)

RIJSWIJK, 25 September. Gisteren was het een feestdag voor de bewoners van ons dorp in het algemeen en de talrijke vrienden en de bewonderaars van den geliefden volksdichter *Tollens*. Op dien dag, waarop die zanger gezond en ...tig zijn' zeventigsten verjaardag vierde, verschenen tegen ...twee door toevallige ontmoeting te gelijker tijd Zijne ...de minister van justitie en de heeren *W. H. Warnsinck*, ...dr. *ter Haar* en *A. van Lee* aan des dichters woning. Binnengeleid zijnde, vatte de minister het woord ...en wenschte den dichter geluk met zijnen geboortedag en dankte hem voor al het goede en schoone, door ...kunstgave voortgebragt, en dat door den schoonen vorm blijvende waarde had gekregen en algemeen werd gewaardeerd. Die gelukwensch en dank bragt de minister eerst voor zich zelven, daarna ook voor zijne ambtgenooten en eindelijk, hetgeen het schoonste gedeelte zijner taak was, ook namens den Koning. Z. M. had dan ook besloten, den dichter als bewijs zijner hulde te benoemen tot kommandeur der orde van den Nedl. Leeuw, waarvan hij hem tevens het versiersel omhing, dat verzeld was van een afschrift van 's Konings besluit en een' vleijenden brief des ministers van binnenl. zaken waarin deze zeide, dat het schoon was terug te blikken op een leven, gewijd aan de kunst, door den heer TOLLENS met zooveel kracht en op zoo nuttige wijze voor de natie uitgeoefend. De minister voegde er bij, dat zijn ambtgenoot, de heer THORBECKE, belet zijnde te komen, hij minister de aangename taak op zich had genomen van hem kennis te geven van 's Konings besluit, eenstemmig door de ministers toegejuicht. Daarna vatte de heer W. H. WARNSINCK, Bz., ook namens de heeren TER HAAR en VAN LEE, het woord en schetste het gewigt van hetgeen de dichter door zijne werken voor de zedelijke ontwikkeling der natie had gedaan en dat zij als afgevaardigden eener te Amsterdam gevestigde centrale commissie hem namens het Nederlandsche volk kwamen aanbieden eene gouden medaille met zijn borstbeeld versierd en hem voorts ter keuze aanbood een drietal ontwerpen, om daaruit te kiezen: een, dat zou worden verbonden aan eene instelling, te vestigen onder den naam van *Tollensfonds*, om daardoor nog voor volgende geslachten nuttig te kunnen werken en alzoo in 's dichters geest te blijven arbeiden. De minister voegde hierbij tot den diep bewogen man, dat Z. M. van dat plan had kennis gedragen, er levendige sympathie voor had gevoed en innig had gewenscht dat het mogt gelukken.

De laatste Buitenlandsche tijdingen van eenig belang bepalen zich voornamelijk tot de volgende:

FRANKFORT, 23 September. Het besluit, dat de engere bondsraad eergisteren ten opzigte van Keur-Hessen genomen heeft, grondt zich ook, naar men zegt, op de overweging, dat volgens den geest der grondwetten van het Duitsche verbond en volgens de uitlegging, die de bondsvergadering in de zitting van 1832 aan de artikels 57 en 58 van de Weener slotacte gegeven heeft, aan de landstenden van een' Duitschen bondsstaat het regt niet toekomt, de middelen tot het uitoefenen der regering te weigeren. Het besluit verklaart hoofdzakelijk, dat de regering van het keurvorstendom uitgenoodigd wordt, gepaste middelen aan te wenden tot herstel van het ernstig bedreigde gezag van den landvorst en de bondsvergadering er kennis van te geven, welke middelen zij tot dit doel wil aanwenden, terwijl de bondsvergadering zich voorbehoudt, alle maatregelen tot verzekering of herstel der wettige orde in Keurhessen uit te vaardigen.

LONDEN, 23 September. Het stoomschip Amerika heeft tijdingen uit New-York tot den 13den Sept. aangebragt.

De drift om *Jenry Lind* te zien en te hooren kende te New-York geene grenzen. Voor hare eerste concerten werden 5084 biljetten in veiling verkocht; het eerste entree-biljet werd aan een' hoedenmaker voor 225 doll. toegewezen; later besteedde men 10 a 25 doll.; op deze wijze heeft men eene som van 24,438 doll. verkregen, welk bedrag door de aan het concertlokaal genomen biljetten tot 26,238 doll. is geklommen.

PARIJS, 23 September. Het dagblad *le Bulletin de Paris*, 't welk thans als een hoofdorgaan van het Elysée-National kan worden aangemerkt, behelst heden een zeer merkwaardig betoog, 't welk ten titel voert: „*wat de voorzitter wil.*" Dat stuk is van zeer verontrustenden inhoud.

Elk zal ligtelijk het gewigt bevroeden dezer onbewimpelde verklaring, aangezien daarin doorstraalt, dat de Bonapartische partij geenszins afgezien heeft van haar denkbeeld: om namelijk, indien zij tot het uiterste gedreven wordt, hare toevlugt te nemen tot hoogst *inconstitutionele* maatregelen, zoo als onder anderen een *beroep op het geheele volk* zoude wezen.

Letternieuws.

(*Ingezonden.*)

Vereenigingen tot Weldadigheid en Inrigtingen ter Bevordering van volksopvoeding en algemeen welzijn, bijzonder voor den minvermogenden stand, den 1sten September 1850 *te Groningen bestaande, behalve de gewone Diakoniën en Armbesturen*; medegedeeld door U. G. SCHILTHUIS, J.z. Te Groningen, bij J. B. WOLTERS, 1850. Prijs 50 Cent.

Dank zij den heer SCHILTHUIS voor het onder bovenstaanden titel vervaardigde werkje. Wij hebben het met genoegen gelezen en twijfelen niet, of het zal wel koopers vinden, deels omdat het slechts 50 cents kost, deels omdat het nog al belangrijke bijzonderheden behelst omtrent hier bestaande vereenigingen van weldadigheid en inrigtingen ter bevordering van volksopvoeding en algemeen welzijn, welke men zeker ook elders nader wenscht te leeren kennen, en die zonder twijfel ook op vele andere plaatsen met een goed gevolg opgerigt zouden kunnen worden. Naar ons inzien had de schrijver hier en daar wel wat uitvoeriger mogen wezen, en had hij zich hiervan door de prijsverhooging niet moeten laten afschrikken. Voor 't overige komen zijne opgaven en mededeelingen, voor zoo ver wij bij eene vlugtige lezing konden nagaan, ons allezins juist voor, en hebben wij daarin slechts een paar onnaauwkeurigheden en eene enkele drukfout ontdekt. Het is toch jammer, dachten wij wederom bij het lezen van dit boekske, dat het hier te Groningen, waar zoo vele nuttige inrigtingen van zorg en verpleging voor den minvermogenden en behoeftigen stand gevonden worden, nog altijd aan een algemeen armen-patronaat, zoo als door de commissie voor cholerazieken in haar uitvoerig verslag omtrent hare werkzaamheden gedurende het vorige jaar bedoeld wordt, ontbreekt; evenzeer is het te betreuren dat al die verschillende inrigtingen van weldadigheid hier zoowel als elders tot dus ver te afgezonderd en elk op zich zelve staande werken, en wij kunnen bij deze gelegenheid den wensch niet terughouden, dat de tijd spoedig komen moge, waarin dezelve zich meer aan elkander aansluiten, en door onderlinge verstandhouding en gemeenschappelijk overleg met erkenning van elkanders regten en beginselen naar één doel streven.

Berigten uit Noord-Amerika.

Wij ontvangen de volgende berigten uit SHEBOYGAN, van den 22sten Augustus. Een gezelschap van ongeveer 20 Gelderschen, bestaande uit 5 huisgezinnen, komende van Hamburg, digt bij Buffalo, is den 19den dezer hier aangekomen met het doel om zich bij hunne familiebetrekkingen in Town Holland neder te zetten.

— De nieuwe Vrijgevige Land-Bill zal, indien zij den Senaat passeert, ongeveer 40 millioen acres innemen. Er zijn in het geheel nog 1,430,379,333,60 acres land in Gouvernements bezit. Eene tamelijk groote hofstede, zelfs na de gifte van veertig millioen acres.

— Dertig jaren geleden, zeide een kleermaker in den staat New-York tegen een' vriend: „Zie naar dien jongeling, die daar voorbij gaat de beste werkman op mijn' winkel; hij gaat een zot van zich zelven maken door een goed ambacht te verlaten en de wet te bestuderen." Die jongeling is FILLMORE en nu President der Vereenigde Staten. Wat zijn wij wijze beoordeelaars van elkander!

— Uit eene onlangs gedane opgave blijkt, dat geene stad in Amerika met zulke snelheid in bevolking is toegenomen, als St. Louis. In 1820 was de bevolking dezer stad 4,123; in 1830 bedroeg dit getal 6,694; in 1840 was dit reeds 16,469 en in 1850 rekent men hare bevolking op 80,000 zielen!

— Bij eene advertentie in de Buffalo *Queen City* vernemen wij, dat het Amerikaansche kind van 16 jaren, *wegende vierhonderd zesenzeventig ponden*, aldaar voor twee dagen te zien was.

— De redacteur van de *Maine Farmer* heeft eene melkingmachine gezien en geprobeerd. Hij zegt dat dezelve den uijer zeer gemakkelijk ledig melkt en met den spoed van een kwart melk per minuut. — Het behoeft naauwelijks gezegd te worden, dat dit weer eene uitvinding van een slimmen Yankee is!

— Er bestaat onder sommige westelijke nieuwsbladen zulk een wedijver, dat eene courant beloofd heeft, om alle verschrikkelijke gebeurtenissen mede te deelen, twaalf uren voor dat ze plaats hebben. Dat is sterk!

— Te New-York paradeerde in de vorige week voor de eerste maal eene nieuw georganiseerde, uit negers bestaande, kompagnie militairen door de straten. Zij droegen een zeer nette uniform en de Amerikaansche vlaggen werden van een' troep zwarte muzikanten vergezeld.

— Deze zomer wordt als *de heete zomer* in alle gedeelten der Unie geacht. De hitte is meer aanhoudend en ondragelijker geweest, dan in vele jaren. Negentig graden is eene zeer gewone zaak geweest.

— Verleden week stierf een man in Auburn, *N. Y.*, zoo men vermoedde, aan de Cholera. De schrik was zoo groot, dat geene der buren het lijk in de kist leggen wilde. Toen de burgemeester (mayor) *Conklin* dit vernam, ging hij heen en deed het zelf. Nadat de kist op den wagen was, wilde de voerman het lijk niet naar het kerkhof brengen; de voorbeeldelijke burgemeester (mayor) deed den voerman plaats maken, steeg op, voer het lijk weg en begroef het. Dat is een burgemeester waardig te hebben!

Kerknieuws.

SNEEK, 23 September. Heden avond werd door den kerkeraad der Hervormde gemeente uit het vroeger medegedeelde zestal predikanten het volgende drietal gevormd:

P. R. Hugenholtz, te Geervliet; *W. J. O. Sluiter*, te Zalk, en *H. de Vries*, te Oudewater; en daaruit terstond met eenparige stemmen beroepen, de weleerwaarde zeer geleerde heer *Harmen de Vries*, predikant te Oudewater.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 Sept., kapit. *Pik* Hendrika Margina, van Petersburg; *de Jonge* Gezina Jantina, van Koningsbergen; 22sten *Gruppelaar* Nijsina, van Newcastle; *Ouwehand* Germania, van Hull; *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Petersburg; *Schollens* Alida Ikina, van Koningsbergen; 23sten *de Vries* de 5 Gezusters, van Bremen; 24sten *Lodewijks* Arendina Sophia, van Norden. — Te Texel 21 Sept., *de Boer* Clara Henriette, van Batavia; *Wever* Elisabeth Maria, van Memel; 23sten *Puister* Rika, van Bayonne; *Zoutman* vr. Ida, van Londen. — In het Vlie 20 Sept., *van Wijk* Jennij, van Riga; 21sten *Orrê* de 2 Gebroeders, van Koningsbergen; 22sten *Strootman* Sijbrand Jan, van Petersburg; *Teensma* Aukje, van Koningsbergen. — Te Batavia 29 Junij, *Reinders* Hendrik Wester, van Onrust; dezelve is den 19 Julij n. Cheriton verzeild; 2den *Verschuur* Henricus Gerardus, van Samarang. — Te Straat Sunda 27 Junij, *Zeilstra* Anna Maria Henriette, van Batavia n. Amsterdam. — Te Sourabaija 18 Junij, *Jaski* Anna en Elisa, van Batavia; is den 16 Julij naar Probolingo verzeild. — Te Falmouth 19 Sept., *de Boer* Maria, van Catania. — Te Liverpool 20 Sept., *Straingh* Jantina, van Amsterdam. — Te North Shields 19 Sept., *Stuitvoet* Margaretha Gesina, van Zwolle. — Te Koppenhage 18 Sept., *Scholten* Regina Hillegina, van Bandholm. — Te Hamburg 19 Sept., *Klein* Jantina, van Amersfoort; 22sten *de Boer* Jantina, van Amsterdam — Te Bremerhaven 21 Sept., *Valom* Agatha, van Dantzig. — Te Kroonstad 17 Sept., *Gialts* Helena, van Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 24 Sept., kapit. *Puister* vr. Maria, van Hamburg. — Te Texel 24 Sept., *Puisier* Imke Giezen, van Koppenhage. — In het Vlie 23 Sept., *Boomgaard* Antje Witsenborg, van Liverpool; *Mellema* Hermannus Hesselaar, van Petersburg. — Te Helvoet 24 Sept., *Kuiper* Anna Augusta en *Nieboer* Margrietha, beide van Liverpool. — Te Suriname 24 Aug., *Puister* Sicilie, van Amsterdam. — Te Bilbao 18 Sept., *Brouwer* Elisabeth, van Amsterdam. — Te St. Sebastian 16 Sept., *Hazewinkel* de jonge Hendrik, van Amsterdam. — Te Bordeaux 21 Sept., *Gnodde* Aurora, van Amsterdam. — Te Londen 21 Sept., *Kars* Klasina, van Amsterdam; *Bentley* William Frederich; van Groningen. — Te North Shields 21 Sept., *Smit* Annegina Engelina, van Rotterdam.

Zeilklaar te Londen den 19 Sept., kapit. *Mulder* Marchina, naar Koningsbergen; 20sten *van der Wal* Jantina, naar Rostock. — Te Liverpool 20 Sept., *de Boer* Zwaantina Hendrika, naar Rotterdam.

In lading te Londen 19 Sept., kapit. *Top* Klasina Margaretha, naar Koningsbergen.

Vertrokken van Amsterdam den 21 Sept., kapit. *Pronk* Gesina, naar Stettin; *Kramer* de 4 Gebroeders, 22sten *Pik* Catharina Harmina en 23sten *Coerkamp* de 3 Gebroeders, alle drie naar Hamburg; 25sten *de Boer* Arjen Brouwer, naar Triest; *Huges* Jacomina, naar Livorno. — Uit het Vlie 21 Sept., *Ketelaar* Jantina Hendrika, naar Windau; *Gust* Hendrika, naar Koningsbergen; *Duif* Catharina, naar Brevich; *Douwes* Eendragt, op avontuur; 22sten *van Wijk* Anna Arnoldina, naar Petersburg. — Van Helvoet 22 Sept., *de Boer* Willem Carel, naar Petersburg; *Jonker* Willem Cornelis en 23sten *Flik* Geerdina Beerta, beide naar Stettin. — Van Brielle 23 Sept., *Postema* Gesina, naar Dantzig. — Van Zierikzee 19 Sept., *Dethmers* jonge Wicher, naar Drammen. — Van Antwerpen 21 Sept., *Schuur* Agatha, naar Dantzig; 22sten *Dekker* Alida, naar Rostock. — Van Plymouth 19 Sept., *de Boer* Gesina, naar Amsterdam; *Brouwer* Aurora, naar Riga. — Van Liverpool 19 Sept., *Bakker* Paulina, naar Dordrecht. — Van Swinemunde 18 Sept., *de Boer* Fraukea, naar Rugenwalde; *Sap* Broederliefde en *Mulder* Feika Jantina, beide naar Amsterdam; *de Jonge* Jezelina en *Naatje* Alberdina Edzina, beide naar Rotterdam. — Van Travemunde 20 Sept., *Boekhout* Johannes Hermanus, naar Koningsbergen; *Brons* Helena Brons, naar Memel. — Van Pillau 18 Sept., *de Weerd jr.* Groot Lankum en *Bekkering* Christina, beide naar Amsterdam; *Mulder* Jantina Anna, naar Holland; *de Boer* Lumina, naar Groningen. — Van Hamburg 21 Sept., *de Winter* Margaretha, naar Koningsbergen. — Van Kiel 21 Sept., *Bolhuis* Gesina, naar Rostock. — Van Dantzig 18 Sept., *Dik* Catharina Josephina, naar Termunterzijl; *Siccama* Eeltje en *Bekkering* Ulrika, beide naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 24 Sept., kapit. *Kramer* Fennechiena, naar Hamburg; 24sten *Nieboer* Hinderika, naar Stettin. — Uit het Vlie 23 Sept., *Scherpbier* de 5 Gebroeders, naar Engeland; *de Vries* Hoop op Welvaart, naar Christiansand; *Zoutman* Geertruida, op avontuur.

ZOUTKAMP, 25 Sept. Binnengekomen den 22sten kapit. *Douwes* Harmonie, van Stettin, zijnde dit de kof in ons vorig nommer gemeld; 23sten *Scholtens* Kohobohold, van de Oostzee; 24sten *de Haan* Anna Jantina, van Amsterdam; nog 2 schepen, de namen onbekend. — Vertrokken den 23sten *Brouwer* Henderika, naar Londen. — Zeilklaar, *Hazewinkel* de Munte, naar Londen.

DELFZIJL, 25 Sept. Binnengekomen den 23sten kapit. *Wolkammer* Eenige Broeder, van Larwich; *Zijgers* Jantina, van Uetersen n. Dordrecht; *Hilbrands* Maria, van Bremen n. Amsterdam; *Berends* Helena, van Fedderwadden; *Minholst* Imelina, van Carolinerzijl; *de Groot* Wierdina Fokkelina, van Carolinerzijl n. Dordrecht; *Kruizinga* vr. Reina, *Modder* Stijna en *Krook* Eensgezindheid, alle drie van Carolinerzijl; *Christoffer* vr. Jantje, van Carolinerzijl n. Amsterdam; 24sten *Postema* Margaretha, van Carolinerzijl; 25sten *Dirks* Fenna en *Slik* de jonge Willem, beide van Emden. — Vertrokken den 21sten *Jonker* Zeldenrust, naar Seaham; *Molenkamp* vr. Aaltje, op avontuur.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

19 Sept. Sprik, Juliane Louise, van Riga naar de Maas.
Rozenbeek, Reinau Engelkens, van Dantzig n. Amsterdam.
Sap, Broederliefde, van Stettin n. Amsterdam.
Wilkens, Harmonie, van Helvoet naar Riga.
Postema, Juffer Fresina, van Dantzig naar Amsterdam.
Potjewijd, Aflena, van Newcastle naar Riga.
de Jonge, Jezelina, van Stettin naar Rotterdam.
de Boer, Verwachting, van Dantzig naar Alkmaar.
20 —— Naatje, Alberdina Edzina, van Stettin naar Rotterdam.
Hut, Marchina Margaretha, van Laurvig naar Amsterdam.
Bontekoe, Geertruida, van Dantzig naar Zwolle.

De Wind den 19 Sept. O.; den 20sten O., O.Z.O., O.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 20sten tot en met den 26sten September 1850 zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 11 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 6 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 24 *September.*

TARWE.	N. GERST.	N.Zw.Voer 38 ℔ f 2,20
Oude Bak 70 ℔ f 7,50	N. Winter 52 ℔ f 3,80	» 40 » - 2,35
Oml.v.1849 70 » » 7,20	» 54 » » 4,05	O.Zw.Voer 42 » - 2,60
» » 72 » » 7,70	» 56 » » 4,35	» 44 » - 2,70
Old. » 68 » » 6,60	Zomer 56 » » 4,00	BOONEN.
» » 70 » » 7,00	» » »	Paardb. f 4,50 a f 5
» » 72 » » 7,40	Knobbe 60 » » 4,40	ZADEN, ENZ.
N. ROGGE.	» 62 » » 4,60	Gr.Gortp.m. f 6,75 f 7,50
Inlands. 66 ℔ f 5,20	HAVER.	Par.100N. ℔ f 9 a f 13
» 68 » » 5,50	N. Dikke 42 ℔ f 2,45	Koolz. f 7,50 tot f 10,90
» 70 » » 5,80	» 44 » » 2,65	Zomerzaad f 6,50 f 7,75
N. BOEKWEIT.	» » »	Boterz. f 6,50 f 7,25
N.Gr.Zand 62 » » 4,70	» 46 » » 2,80	Dederz. f
» 64 » » 5,00	» 48 » » 2,95	G.Mostz. f 5 a f 9
» 66 » » 5,30	» 50 » » 3,10	Raapol. p. v. f 36
Zw. Zand 64 » » 4,90	Bl. Voer 36 » » 2,20	Prijs der Boter
O. Veen 64 » »	» 38 » » 2,30	1stes. ¼ Ton f 23 a f 23,75
	» 40 » » 2,45	2de s. ¼ Ton f 21,50,05

Tarwe met weinig handel. — Rogge alleen aan consumtie als genoteerd verkocht. — Nieuwe Boekweit door geringen aanvoer 10 cents meer besteed. — Gerst iets hooger wel afgaande. — Haver prijshoudend. — Boonen als voren. — Koolzaad werd op vorige koersen gehouden, doch door geringe vraag meest onverkocht gebleven. — Zomer- en Boterzaad niet driftiger. — G. Mosterdzaad zonder handel.

ROTTERDAM, 23 *September.* Tarwe: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm.. bij matigen aanvoer tot vorige prijzen traag afgaande: goede en puike Nieuwe f 7,70 a f 8,10; mindere f 7 a f 7,50; jarige f 6,50 a f 8,20; Pools. bij uitslijting als voren; Roode met redelijken handel aan Cons., prijzen onveranderd: 154 ℔ o. witbonte Poolsche f 308, f 310; 163 ℔ Hoogl. Kleefs. f 280; 162, 160, 159 jar. Hoogl. Kleefs. f 280, f 270, f 265, 159 ℔ o. Kleefs. f 268; 159 ℔ jarige Meurs. f 260; 162 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 275; 156 ℔ roodb. Nassaud. f 250; 160 ℔ jar. Bovenl. f 260. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. tot vorige prijzen moeijelijk te plaatsen, f 5,20 a f 6; Buitenl. met weinig omgang; 152 ℔ jar. Rost. f 175; 151 ℔ Pruiss. Pommers. f 185; 143 ℔ Arch. f 155; 148 ℔ Frans. f 165. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter, goed van de hand gegaan, f 4 a f 4,45; dito Zomer als voren, f 3,70 a f 4,10; 129 ℔ Libau f 133. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 2,50 a f 3,10; dito Lange f 2 a f 2,70. — Boekweit, op 140 ℔: N. prijshoudend; O. f 4 a f 7 hooger; N. Noordbr. f 156, f 158, f 160; N. Grootbrab. f 158; N. Rijn f 160; N. Vlaamsch f 151, f 152; jar. Noordbrab. f 158, f 160; jar. Grootbrab. f 160; jar. Gron. Veen f 140; o. Fransch-Vlaams. f 130. — Erwten: Groene 25 cents lager, f 6,50 a f 8; dito Witte f 6 a f 8. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte N. f 7 a f 8; dito Bruine N. f 7,50 a f 8,50; dito Paardenboonen, N. f 4,25 a f 4,50. — Koolzaad: 1 p. vl. lager; Vlaamsch gest. 54½ p. vl.; Zeeuwsch 54 p. vl. — 55 p. vl.; Flakk. 47 p. vl. a 52½; Brielsch 52½; Polder 47 p. vl., 52 p. vl. a 54 p. vl.; Zomer 43 p. vl. a 45 p. vl.

AMSTERDAM, 25 *September.* Tarwe bij gerijven tot vorige prijzen: 126 ℔ b. Pools. f 285; 126 ℔ o. Zeeuws. f 255. — In Rogge is niets omgegaan. — Gerst ruim prijshoudend: 113 ℔ Deens. f 150 aan den molen; 114 ℔ j. Manheimer f 158.

Koolzaad prijsh.; verkocht: Zeeuwsch 53 p. vl.; op 9 vat in Sept. 58 p. vl.; Oct en Nov. 58½ p. vl.; April 60½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering niet hooger; op 6/w. f 36,50; vlieg. f 35,25 a f 35,50; Oct. f 35; Nov. en Dec. f 35 a f 35,25 a f 35; Mei f 35,50 a f 35,75. — Lijnolie iets flaauwer; op 6/w. f 36,75; vlieg. f 35,75, op 't voorjaar f 33,25. — Hennepolie op 6/w. f 38,25; vlieg. f 37,25.

LONDEN, 21 *September.* Beste Vriesche Boter 76 a 78 sh.; inferieure 66 a 70 sh.; beste Gron. 58 a 62 sh., inferieure 50 a 54 sh.; beste Holl. 68 a 74 sh.

LONDEN, 23 *Sept.* De graanmarkt was heden tamelijk ruim van inl. *Tarwe* voorzien en goede kwal. ging tot de prijzen van l.l. Maandag gereedelijk van de hand; in vreemde ging niet veel om, hoewel men niet tot lagere prijzen konde koopen. — Puike *Gerst* bedong den vorigen koers, maar mindere soort was 1 sh. lager. — Van *Haver* blijft de aanvoer overvloedig; puike Voerhaver was niet lager verkrijgbaar, doch andere kwal. 6 p. a 1 sh. lager. — *Boonen* bedongen de vorige notering. — *Erwten* 1 sh. lager verkrijgbaar.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 25 *September.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. $57\frac{1}{16}$, 57⅛, $57\frac{1}{16}$; Dito Certificaten 3 pCt. 68¼, 68⅜, 68¼; Dito dito 4 pCt. 88⅞, 89, $88\frac{15}{16}$; Handelmaatschappij 4½ pCt. 170; Haarlemmerm. 5 pCt. 104⅞; Aand. Holl. Spoorw. Maatsch. 66. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47¼, $47\frac{4}{16}$. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. $53\frac{11}{16}$, 53¾. — SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. 11⅞, $11\frac{15}{16}$, 11⅞; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 12⅛, $12\frac{3}{16}$; Dito 3 pCt. 38⅞, 39; Dito Binnenlands. à 6/m. 3 pCt. 34¼, $34\frac{7}{16}$, 34⅜; Coup. Ard. 9, 9⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $36\frac{11}{16}$, 36¾; Dito Dito 4 pCt. 35⅞. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105¼; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 105¼, 105⅜; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 96; Dito 4½ pCt. 96; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88¼. — POLEN, Certif. 4 pCt. 76¾; Dito Aand. met Loten 500 fl. 145¼, 145½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76¼, 76¾; Dito Nieuwe 2½ pCt. 41, 41¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 81¾, 82, $81\frac{15}{16}$; Denem. 5 pCt. 101; N. Mex. 5 pCt. 29⅜, ½, ⅜; Ecuador $3\frac{3}{16}$; Venez. 3 pCt. 33, ⅛; Pruiss. 4½ pCt. 97¾; Portug. 4½ pCt. Onb. 32⅝, ¾.

Van onze binnenl. fondsen waren 4 pCts. iets vaster. — Alle overige soorten, bij trage affaire, bijna onveranderd.

Van vreemde effecten waren Spaansche over het algemeen een weinig flaauwer.

Russische 5 pCts. waren insgelijks iets meer aangeboden.

Overigens ging er weinig om.

Venezuela Onbep. St. 3 pCt. 31⅞; Dito Uitg. v. £ 100 12⅜; Dito Uitg. Onbep. St. 12⅛; Bl. Gr. Onbep. St. 4⅛.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 2½; Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. $57\frac{1}{16}$; Ard. a 510 £ $12\frac{3}{16}$; Dito Coup. $9\frac{1}{16}$ a ⅛; Binnenl. 3 pCt. 34⅜ a $\frac{7}{16}$; Metall. 5 pCt. 76¾.

ADVERTENTIEN.

FEESTZANGEN,

vervaardigd door de Heeren Mr. H. A. SPANDAW, Prof. F. C. DE GREUVE, Mr. A. MODDERMAN, Mr. S. REIJNDERS, Dr. W. GLEUNS, Jr., J. J. A. GOEVERNEUR, B. KUITERT, H. ILPZEMA VINCKERS, Dr. W. HECKER en Ds. H. C C. DRONRIJP UGES, ter gelegenheid van de **Inwijding** van het **Nieuw Akademiegebouw** te *Groningen*, den 25sten September 1850, met VIGNETTEN, Gr. 8vo, ... à **50** Cts.

GRONINGEN, 23 September 1850.

De Commissie voornoemd:
W. VAN BOEKEREN.
P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
J. OOMKENS, Jz.
J. RÖMELINGH.
R. J. SCHIERBEEK.
A. L SCHOLTENS.
J. B. WOLTERS.

*** Het **BESTUUR** van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, brengt ter kennis van de daarin belangstellenden, dat van de **PLAAT**, welke als AANDENKEN aan de **Inwijding van het nieuw Akademiegebouw**, op ZATURDAG eerstk., aan de SCHOOLKINDEREN TE DEZER STEDE van wege gezegd Departement zal worden uitgereikt, een klein getal Exemplaren is overgedrukt, welke **heden** en **morgen** verkrijgbaar zullen zijn, tegen **25** Cents, bij den ondergeteekende.

Het Bestuur voornoemd:
Namens hetzelve,
R. J. SCHIERBEEK, *Secret.*

*** De **COMMISSIE** voor de ***VERLOTING*** *ten behoeve van minvermogende Israëlieten*, aangemoedigd door de algemeene belangstelling, verwittigt het geachte Publiek, dat de **TENTOONSTELLING** der **VOORWERPEN** geopend zal blijven tot en met MAANDAG den 7den October, des morgens van 10—1 en des namiddags van 3—6 uren, ten Huize van wijlen Mejufvrouw Wedw. KUILENBERG, aan de Groote Markt, à 10 Cts. de persoon.

Namens de Commissie:
L. HERSCHEL, E.zn.,
Secretaris.

NB. De **VERLOTING** zal plaats hebben op WOENSDAG den 9den October, des namiddags te 3 uur, in het LOKAAL der TENTOONSTELLING, alwaar steeds **LOTEN**, à 50 Cts., verkrijgbaar zijn.

Dr. **KAHN'S** groot **ONTLEEDKUNDIG MUSEUM**, geplaatst op de Onbeplante Ossenmarkt, is dagelijks te bezien van des morgens 10 tot des avonds 10 uur.

Cirque Equestre

VAN

Mr. E. WOLLSCHLÄGER.

(Kunstrijders Voorstellingen.)

In het GROOTE RONDE GEBOUW, op de OSSENMARKT.

Op VRIJDAG den 27sten September. Aanvang te 7 uur en de volgende avonden te half acht.

GROOTE BRILJANTE VOORSTELLINGEN

in de Hoogere Rijkunst.

Aangemoedigd door het vleijende onthaal, hetwelk de ondergeteekende voor twee jaren te beurt gevallen is, heeft hij de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij met zijn Gezelschap, zamengesteld uit de eerste Kunstenaars van *Europa*, eene reeks van **VOORSTELLINGEN** alhier geven zal, die niets te wenschen overig zullen laten, en beveelt hij zich ten dien einde op nieuw in de algemeene gunst aan.

ED. WOLLSCHLÄGER, *Directeur.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** WILDERVANK, 24 September 1850. Bevallen van eene DOCHTER H. M. DE COOK, Echtgenoot van
Dr. **H. C. BUNING.**

*** Heden beviel van eene DOCHTER MARIE JULIE BUSMANN, Echtgenoot van
Mr. **J. L. TRIP.**

GRONINGEN, 25 September 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed te *Deventer*, zeer onverwachts, onze geliefde Zoon OBBO, in den ouderdom van zesentwintig jaren en bijna elf maanden. Diep bedroefd, geven wij langs dezen weg kennis aan Vrienden en Bekenden.

OOSTERWOLDER-POLDER, 19 September 1850.
U. O. STIKKER.
A. G. KOERTS.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd oudste Zoontje DOMINICUS, in den jeugdigen leeftijd van bijna zes jaren.

GRONINGEN, 22 September 1850.
J. N. FUCHTEN, *Kaychelmaker.*
J. M. FUCHTEN,
geb. **VAN HORN.**

*** Door **J. OOMKENS, J.ZOON**, is algemeen verkrijgbaar gesteld:

Eene uitvoerige **AFBEELDING** van het **NIEUWE AKADEMIEGEBOUW** te ***GRONINGEN***. Deze fraaije Kunstplaat is vervaardigd door den Heer J. F. SCHEEPERS, *Architect van het Gebouw*, en in twee Kleuren gedrukt ter Steendrukkerij van den Heer C. W. MIELING, te *'s Gravenhage*. Ten einde ieder Feesteling in de gelegenheid te stellen, zich eene gedachtenis van dit Feest aan te schaffen, is de prijs tot het einde dezer maand gesteld op *f* **0 — 75**, zullende dezelve na den 1sten October *f* 1 — 25 bedragen.

Nog zijn enkele Exemplaren te bekomen van:

I. **Afbeelding** van Prof. ***H. D. GUYOT***, Dr. ***CH. GUYOT*** en Mr. ***R. T. GUYOT***, ieder *f* 0 — 60.
II. **Afbeelding** van Prof. ***S. STRATINGH, E.zn.***, à *f* 0 — 40.
III. **Afbeelding** van Mr. ***G. DE WAL***, *f* 1 — 80. **NB.** Hiervan zijn slechts zeer weinige Afdrukken meer voorhanden.
IV. **Afbeelding** van ***UBBO EMMIUS***, eerste *Rector der Groninger Hoogeschool.* Plano, *f* 0 — 60.
V. **Vier afbeeldingen** van de **afgebrokene A- en POELEPOORTEN.** Gr. Plano, *f* 1 — 50.
VI. **Album** of **Handteekeningen** der **VRIJWILLIGE FLANKEURS** der **Groninger- en Franeker Studenten, 1830**, *f* 0 — 90.
VII. **Gezigt van het Instituut voor Doofstommen** en het **Monument** van Prof. ***GUYOT***. Gr. Plano, *f* 1 — 80.
VIII. **Zes Gezigten in de Stad Groningen.** 2de Druk. Kl Plano, *f* 2 — 00.
IX. **Hoofden van Brieven** in **10** onderscheidene **gezigten van Groningen**, ieder à *f* 0 — 2½.
X. **Platte Grond der Stad Groningen**, à *f* 0 — 50.

No. IV, V en X *zijn alleen gedurende de Feestdagen voor de hier opgegeven verminderde prijzen te bekomen.*

Voor de Feestvierenden.

P. VAN ZWEEDEN heeft uitgegeven:

Het voormalige en het tegenwoordige

AKADEMIEGEBOUW,

en derzelver PLEGTIGE INWIJDING op den 23—25sten Augustus 1614 en 25—28sten September 1850.

Met de afbeeldingen der beide Gebouwen.

Prijs ***50 Cents.***

*** Bij **W. VAN BOEKEREN** is uitgegeven:

Vooruitgang.

DICHTSTUK van Mr. ***H. A. SPANDAW.*** Met KORTE AANTEEKENINGEN . . . . *f* 0.50.

Bij J. H. VAN DE WEIJER,

Steendrukker, Kunst- en Muzijkhandelaar, in de Oude Ebbingestraat,

is uitgegeven:

EENE PLAAT, lang 6 Ned. Ellen, hoog 23 Duimen, **van den GECOSTUMEERDEN OPTOGT, gehouden in *Groningen* door Heeren Studenten der Groninger Hoogeschool, den 25sten September 1850,**

VOORSTELLENDE:

den intogt van Prins MAURITS en Graaf WILLEM LODEWIJK van Nassau, enz., binnen Groningen, den 24sten Julij 1594, benevens een **TITEL** met de **nieuw gebouwde AKADEMIE** en een **PROGRAMMA** der **PERSONEN.**

PRIJS: in het Gekleurd *f* 7,00, met eene Portefeuille *f* 7,60.
„ in het Zwart *f* 4,00, „ „ „ *f* 4,60.

NB. Deze PLATEN zul en niet in Commissie gezonden worden, maar moeten voor rekening ontboden worden.

*** **J. H. VAN DE WEIJER**, ***Steendrukker***, heeft heden uitgegeven:

eene groote Plaat

der NIEUWGEBOUWDE AKADEMIE,
à *f* 1,00.

*** VOOR EEN PAAR WEKEN is door den Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA** uitgegeven eene

BESTELLINGLIJST OP EEN

GEDENKSCHRIFT

DER INWIJDING VAN HET NIEUWE

AKADEMIEGEBOUW

te ***GRONINGEN***, in September 1850,

DOOR

Dr. ***E. J. DIEST LORGION.***

Met eene plaat van het Nieuwe Akademiegebouw.

Het zal worden uitgegeven in gr. 8vo. formaat, op best velin drukpapier, en naar gissing ongeveer 10 vellen druks beslaan. De prijs zal nimmer hooger worden dan ***f* 1,60.**

MEDAILLES

VAN HET

Akademiefeest,

te bekomen bij den Boekverkooper **C. P. MEIJER**, aan Der-A Kerkhof te *Groningen*.

Prijs *f* 1—00 à *Contant* en aanvragen *franko.*

*** DINGSDAG aanstaande zal bij **J. HAFTENKAMP** en alom verkrijgbaar zijn:

DE NIEUWE POSTWET,

GETOETST AAN **Doelmatigheid, Regt** EN **GODSDIENST**, door **B. EEKMA**, *Med. Doct.*, à 10 Cents.

*** De Wedw. **W. J. BRUINING, Wz.**, te *Franeker*, geeft uit:

ACADEMIA GRONINGANA,

dimidio seculo XIX°.

Commilitonibus, in solemne hujus anni festum, adumbravit *HERM. FRED. THEOD. FOCKENS*, Theol. Doct. *f* 1,40.

*** Bij **P. S. VAN DER SCHEER**, Boekhandelaar te *Winschoten*, is uitgegeven en algemeen verzonden: ***U. P. GOUDSCHAAL, GODS LEIDINGEN MET JOHANNES CALVIJN.*** Prijs 60 Cents.

En debiteert verder met succes:
U. P. GOUDSCHAAL, GODS LEIDINGEN MET ULRICH ZWINGLI. Prijs 60 Cents.

*** Bij de voornaamste Boekhandelaars, alsmede bij de Uitgevers, de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is verkrijgbaar gesteld:

GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENINGEN

OMTRENT HET

BELEG VAN GRONINGEN in 1594,

BENEVENS EEN

UITVOERIG PROGRAMMA

van den Gecostumeerden Optogt,

gehouden binnen GRONINGEN, den 25sten September 1850,

VOORSTELLENDE:

den intogt van Prins MAURITS en Graaf WILLEM LODEWIJK VAN NASSAU, enz., binnen Groningen, den 24sten Julij 1594.

Met eene KAART van het BELEG.

Prijs *f* 1.00.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven en alom verzonden:

TAFEL

OF

BEREKENING DER HUUR OF RENTE

VAN

EIGENDOMMEN.

Prijs **50** Cents.

In dit Handboekje kan met een' oogopslag worden gezien hoe veel men voor een Eigendom moet besteden, als men slechts bepaalt maar hoe veel percent men zijn geld wil beleggen, — en dus zoo'n altijd niet onmisbaar, toch *hoogst gerieflijk* voor Rentenier en andere Bezitters van Eigendommen.

Ten voordeele der ARM...

is alom verkrijgbaar gesteld: **GODSDIENS... FEESTGALM** bij gelegenheid der **inwijdin... het Nieuw Akademiegebouw** te *Groning...* 25sten September 1850; door *F. M. DIKEMA.* ... 10 Cents.

Degene, welke iets te VORDER... ben van — of VERSCHULDIG... aan nu wijlen **HARMANNUS ... LEMS LUBBERTS**, in leven ... bouwer te *Dorkwerd*, worden verzocht, daarvan bi... dagen na heden Opgave te doen ten Kantore van ... dergeteekende.

GRONINGEN, 27 September 1850.
Mr. J. W. QUINTUS, *Nota...*

*** De **MARKTGENOOTEN** der hierna ge... VEENMARKTEN worden bij deze opgeroepen, om ... tijdelijk eene **MARKTSVERGADERING** te h... ten einde te beslissen omtrent de VOORTZETTING der ... CEDURE tegen de KERKVOOGDEN te *Wildervank...* het zoogenoemd PASTOORSGELD;

die van *Gieten* op den 5den OCTOBER eerstko... ten Huize *BAREVELD*;

die van *Bonnen* en *Gasselter Boerveen* op den ... OCTOBER eerstkomende, ten Huize van J. H. OT... te *Gieten*;

die van *Gasselter Nijveen* en *Drouwen* op den ... OCTOBER eerstkomende, ten Huize van W. BAK... te *Gasselter Nijveensche Mond*;

die van *Buinen* op den 1sten OCTOBER eerstko... ten Huize van H. OOSTING, te *Nieuw Buinen*;

die van *Exloo* en *Valthe* op den 28sten SEPTEMBER ... komende, ten Huize van W. CREMERS, te *Exloo*.

ASSEN, 22 September 1850.
Van wege de Volmagten der negen Mark...
C. L. KNIPHORST.

VERBOD TOT OPNAME IN BEDEEL...

Bij deze wordt aan alle ARMEN- of DIAKONIE-B... REN verboden om aan **ELISABETH** of **BREG... FILIPPUS WOLDENDORP**, domicilie ... derstand hebbende te *Sappemeer*, eenigen den ... ONDERSTAND te verleenen, als zullende daarvoor ... RESTITUTIE worden gedaan; wordende een ieder ve... haar te verwijzen naar haar ONDERSTANDS-DOMI... te *Sappemeer*.

NADERE AANKONDIGI...

DE GEREGTELIJKE VERKOOP van het **NED... LANDSCHE KOFSCHIP** ***Antina Tjake...*** Kapitein W. KLEINDIJK, liggende in de Have... *Delfzijl*, met deszelfs OPGOED en verder TOEBE... REN, aangekondigd tegen den 3den October ... **neemt geen voortgang;** — maar dat KOFS... *ANNA TJAKELINA*, ten jare 1849 uitgehaald, me... zelfs KOMPLETEN, zoo goed als NIEUWEN IN... TARIS, zal op MAANDAG daaraanvolgende, den ... OCTOBER 1850, des avonds *te zeven uur*, ten ... staan van een' daartoe bevoegden BEAMBTE, **pub... worden verkocht**, ten Huize van den Logeme... der HAZENHOEK, in het Gemeentehuis te *Delfzijl*, ... ook des Schips Inventaris gespecificeerd ter lezing ligt.

Mr. R. T. MEES,
q. q.

PAARDENBOELDAG

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te ... *schoten*, zal, op eerstkomenden MAANDAG den 30sten ... tember 1850, des namiddags te twee uur, ten verzoe... ten Huize van P. OOSTERVELD, te *Draaijerij*, pub... bij uitmijning, verkoopen:

12 PAARDEN, waaronder een ***bla... moerkop Harddraver***, **15** beste ... **TERVEULENS** en twee goedgekeurde ... ***hengsten.***

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Nota... *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven ... DERK DANIËLS DE RUITER, op VRIJDAG den ... October 1850, des avonds te zes uur, in de hieronde... melde Behuizing, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING, ER... TUIN**, met twee Kampen LA... sedert eene reeks van jaren een ... ringrijke ***BAKKERIJ***, ste... en gelegen nabij de Kerk te *Nieuw-Beerta*, groot 1 B... R., 50 E., doende te zamen telken jare op Martini tot ... huur *f* 34 — 50, zijnde tevens tot velerhande Affaires ... geschikt.

Ingeval hetzelve niet mogt worden verkocht, zal er ... lijk tot de publieke Verhuring worden overgegaan.

B. HAITZEMA VIËTOR.

ANTONIE DE VRIES,

Wafelbakker, berigt door deze aan het ge... Publiek, dat hij thans is gearriveerd en met ... **KRAAM** is geplaatst aan de OSSENMARKT, de ... Kraam van den Boteringeboog.

Bij Meursing & Co

Glasfabrikanten te Nieuw-Buinen,

bij *Stads-Kanaal*, zijn, benevens alle soorten van **MI... GLAS**, te bekomen; beste **ENG. LANGH. WI... FLESSCHEN** à ***f* 55** het duizend, afrekende ... naar rato. Andere soorten van GLASWERK waarvan ... en groottte wordt opgegeven, worden tevens tegen de billi... prijzen vervaardigd.

Bij den Vleeschhouwer **J. P. HAVIN...** aan Der-Aa, zal op heden worden geslagt: buitengewoon puik vet en blank **ZOE... MELKS KALF.**

Een **JONGELING**, oud 28 jaren, ... eenige jaren als **BOEKHOUDER** op ... **HOUTZAAGMOLEN** gewerkt ... en van goede Getuigschriften voorzien is, ... zich gaarne ten spoedigste als zoodanig of op een of ... **HANDELSKANTOOR** weer geplaatst. Informati... het KANTOOR dezer COURANT, onder letter D H.

*** Bij **L. SCHIERBEEK**, te *Leeuwarden*, is gedrukt en te bekomen:

DE DERDE DRUK VAN DE

VOLKS-GENEESKUNDE

DOOR

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Gottingen.

NAGEZIEN EN VERMEERDERD MET AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN VAN DE **ONDERSCHEIDENE ZIEKTEN**, ENZ.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armee.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen ... krankheden der menschen heeft daargesteld; men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Verkoudheid, Hoest, Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, Buikloop, Aanbeijen, ... en Rhumatisme, Aamborstigheid, Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den Pisweg, Graveel, Wormen, ... worm, Vallende Ziekte, Koliek, Geelzucht, Waterzucht, Scheurbuik, Ziekten der Kinderen, Klierziekten, Oog... ten, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Bo... middelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera Morbus, Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziek... enz., enz.

De *buitengewoon goedkoope* prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, ... slechts gesteld op ***f* 1,25**, en mede te bekomen te *Groningen* bij R. J. SCHIERBEEK en O. L. SCHILDKAMP.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.